

- війни 1945-1947 рр.» / Володимир В'ятрович. – Львів: Центр дослідження визвольного руху, 2011. – 576 с.
5. В'ятрович В. За лаштунками «Волинь – 43» Невідома польсько-українська війна / Володимир В'ятрович. – Харків: Книжковий Клуб, 2016. – 304 с
 6. Горун А. Между Гитлером и Сталиным. Украинские повстанцы / Александр Горун. – СПб: Издательский дом Нева, 2004. – 416 с.
 7. Киричук Ю. Історія УПА. / Юрій Киричук Тернопіль: книжково-журнальне видавництво «Тернопіль», 1991. – 407 с.]
 8. Літопис УПА том 8 Нова серія „Волинь, Полісся, Поділля: УПА та Запілля (1944-1946) Документи і матеріали. / [ред. Й. Потічний.] Київ-Торонто, 2006. – 1620 с.
 9. Літопис УПА том 16 Підпільні Журнали Закарпатської України 1945 – 1947 / [ред. Й. Потічний.] Торонто: Видавництво Літопис УПА, 1987. – 608 с..
 10. Макар Ю. Холмщина і Підляшшя в першій половині ХХ століття / Юрій Макар. - Львів: Інститут українознавства НАН України ім. І. Крип'якевича, 2003. - 88 с..
 11. Miśło E. Repatriacja czy deportacja. Przesiedlenie Ukraińców z Polski do USSR 1944–1946, Tom 1. Dokumenty, Warszawa 1996, Tom 2, Warszawa 1999.
 12. Мічкур М. Українська повстанська армія 1942- 1952 / Петро Мічкур. - Львів: Книгозбірня Просвіти, 1991. – 376 с.
 13. Motyka G. Od rzezi wołyńskiej do akcji Wisła. Konflikt polsko-ukraiński 1943 – 1947 / Grzegorz Motyka. – Warszawa: Wyda-wo literackie. 2011 – 346 s.
 14. Olszanski T. A. Konflikt polsko-ukraiński 1943-1947 / Tadeusz Andrzej Olszanski. – Warszawa: Wyda-wo literackie. 2011 – 524 s.
 15. Пастернак С. Нарис історії Холмщини і Підляшшя (Новіші часи). / Євген Пастернак. – Вінніпег-Торонто: Б.М.В, 1989. – 466 с.
 16. Польські комуністи хотіли моноетнічної держави – Володимир Серета. Історична Правда. – [Електронний ресурс]. Режим доступу [<http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/09/10/136187/>]
 17. Свинко Й., Лановик Б., Межовий край у вогні (Польсько-українські взаємини у 1944 – 1947 рр.) / Й. Свинко, Б. Лановик. – Тернопіль: «Воля», 2004. – 340с.
 18. Сергійчук В. Трагедія українців Польщі. / Володимир Сергійчук. – Тернопіль: книжково-журнальне видавництво „Тернопіль”, 1997. – 440с.
 19. Сергійчук В. Український здвиг: Закарпаття. 1939-1947. / Володимир Сергійчук. – К. : Українська Видавнича Спілка, 2004. – 840 с.
 20. Судин Ю. Закарпаття 1939-1947: Хроніка подій / Юрій Судин, Данило Судин. – Львів: СПОЛОМ, 2006. – 276 с.
 21. Русначенко А. Народ Збурений. / Анатолій Русначенко. – К: Пульсари, 2002. – 519 с.
 22. Ткаченко С. “Повстанческа армия: тактика борьбы” / Сергій Ткаченко. – М: АСТ, 2000. – 463 с.
 23. Українсько-польські відносини. Репресовані лемки та Волинська трагедія. Радіо Свобода. – [Електронний ресурс]. Режим доступу [<http://www.radiosvoboda.org/a/27826553.html>]
 24. Українсько-польська війна. Конфлікт в історіях свідків. ТСН. – [Електронний ресурс]. Режим доступу [<http://tsn.ua/special-projects/volyn/>]

Козюпа В.

Науковий керівник – доц. Морська Н. Л.

ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ НАУКИ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ

В ХХ столітті наука зазнала значних радикальних трансформацій, що змінили сам тип наукової раціональності. Відбулося і до сьогодні відбувається значне накопичення знань, а разом з цим, розвивається й методологія науки, виникають нові бачення досліджень та інтерпретації знань.

Паралельно з стрімким розвитком науки, світ постав перед «кризою», яка охопила всі ланки людського життя – це світові війни, битви ідеологій, економічні і культурні перетворення тощо. Після Другої світової війни людина вкладає свої зусилля в побудову кращого суспільства, проте дуже скоро стає зрозуміло, що «криза» продовжує панувати в головах людей, молодь починає піддавати сумніву здобутки модерної цивілізації. В таких умовах зароджується нове явище в суспільному і культурному житті – постмодернізм, який охопив всі сфери людського життя.

Мета роботи полягає в тому, щоб показати вплив постмодернізму на філософію науки, визначити якою методологією оперує дана ідеологія і який це має вплив на процес пізнання, а також окреслити проблеми, які ставить постмодернізм.

Термін «постмодернізм» у філософію ввів француз Ліотар – визначивши його як «кризу великих проектів» [3, с. 62]. У його праці «Состояние постмодерна» описується загальний стан знання і поняття легитимності. Біля витоків постмодернізму стоїть також Жак Дерріда, творець концепції деконструкції, під якою здійснювалася критика європейської філософії за її логоцентризм. Саме в його праці «О граматологии» простежуються ці ідеї, які створюють виклик класичній методології. Значний вплив на методологічну основу постмодернізму здійснив Пол Фейєрабенд з відомим його виразом «Все дозволено», тобто дослідник вільний у виборі методів, навіть може нехтувати деякими усталеними нормами. Стан науки намагалися проаналізувати Жіль Делез і Фелікс Гваттарі, особливо в праці «Анти-

Едип», де акцент робиться не на теорію пізнання, а вже на інтерпретацію знань. Автори підкреслюють що, відбувається меркантилізація знань [6, с. 21].

Постмодернізм з'явився як результат кризи парадигм Нового часу, головними складовими якого були раціоналізм і сцієнтизм [8, с. 90]. Відбувається зміна в науковому мислені. Впливаючи з цього, постмодернізм мав створити нову концепцію. Постмодернізм пропонує перегляд наукових методів дослідження. Проблема постає в тому, чи не зашкодять ці методи науці, чи наука залишиться наукою. Для більшої структурованості виділимо основні проблеми, які ставить перед нами постмодернізм.

Проблема істинності і об'єктивності.

Одна із тем постмодерністської філософії - це заперечення загальної об'єктивності істини. Про це чітко заявив Франсуа Жан Ліотар «Недовіра до метанаративів» [10]. Метанаративи відносяться до об'єднаної історії, які намагаються пояснити світ.

Для постмодерністів не існує універсальної істини, є тільки «істини», які властиві для суспільства або групи людей, і обмежуються індивідуальним сприйняттям. Письмові або усні заяви можуть відображати лише певну локалізовану культуру або індивідуальну точку зору. Добре відому фразу ми чуємо в цьому відношенні: «Це може бути правдою для вас, але не для мене». Це твердження точно підмітив німецький фізик-теоретик, один із творців квантової механіки Вернер Гейзенберг, сказавши, що сьогодні вже не доречно говорити про картину природи, а більш доцільніше про картину наших відносин до природи [7].

Науковий метод був керівним принципом для вивчення природних явищ, але постмодерністська думка починає загрожувати основам наукового підходу. Раціональний науковий погляд на світ був ретельно побудований протягом тисячоліть, щоб гарантувати дослідженням об'єктивний характер. Наука намагається описати світ, шукаючи універсальні істини, на основі спостережень, вимірювань і експериментів. Постмодерна школа ставить під сумнів ці припущення, говорячи, що знання, які можна досягти як об'єктивну істину, були актуальними в західній цивілізації з часів епохи Просвітництва. В останні десятиліття виникли питання обґрунтованості вимог наукової істини.

Проблема суб'єктивізації.

Розвиток науки у XX столітті спричинив більший нахил до суб'єктивності, проте суб'єктивізація може спричинити те, що суб'єкт перестане бути суб'єктом. Суб'єкт втрачає свої пізнавальні функції, йому нічого не залишається, як пізнавати себе. Втрачається «полярність». Що це означає? У науці повинно бути два полюси, має бути дослідник і має бути предмет дослідження, а коли суб'єктивна сторона починає розглядатися як складова предмету, то виникає загроза суб'єктивно-предметних відношень.

Проблема творчості.

Це одна з найбільших проблем, яка зараз існує в науковому світі. Тут доречний постулат про «смерть автора» [5, с. 30]. Людський розум не в силах створити щось нове, цитатність являється нормою, ще Ніцше писав про ідею «вічного повернення», відбувається вічний колообіг [4].

Проблема легітимації.

Цю проблему підняв Ліотар, визначивши, що сучасна наука, перш за все, є комерційною, а це визначає необхідність бути проданою. Знання перестають бути самоціллю, а перетворюються на товар, відбувається меркантилізація знань. Це тісно переплітається з проблемою творчості. З ціллю здобути прибуток, просто переключується марка і товар набуває нову цінність не отримавши ніяких нових властивостей.

Проблема деконструкції

Ця проблема більше стосується гуманітарних наук, оскільки деконструкція передбачає читання тексту, щоб вивідати прихований зміст. Таким чином, інтерпретація читача тексту стає більш важливою, ніж сам текст. Знову ж звернемося до теорії істинності – постмодерністи стверджують, що істини неможливо досягти. Є тільки особисті, суб'єктивні істини, які існують тільки в тій чи іншій ситуації. Таким чином, відповідно до постмодерністської парадигми антиреалізму, немає ніякого реального світу, якому може відповідати істина.

Класичний приклад концепції, що слова не відносяться до реальності, міститься у статті Фуко під назвою «Це не трубка». У цій статті він аналізує картину Магрітте, на якій зображена люлька з надписом, що «це не трубка». Над люлькою знаходиться абстракція підвішеної люльки в повітрі. Фуко наполягає на тому, що жодна з них не є люлькою, а просто текст, який імітує люльку [10].

Проблема логічності наукового пізнання

У своїй книзі «Проти методу», Пол Фейєрабенд стверджував, що прогрес наукового пізнання не регулюється ніякими універсальними методологічними правилами і підсумовував цю «епістемологічну анархію», як «все дозволено». Поняття «парадигми», запропоновано Томасом Куном у своїй знаменитій книзі «Структура наукових революцій», який критикував науку і її бажання зрозуміти реальність. Якщо наука не поступовий процес накопичення знань, а скоріше схильна до раптових «революцій», то як можна довіряти науковому пізнанню? Ця проблема є не менш серйозною, адже вона веде до того, що людина вільна у всьому, навіть може відкидати усталені норми.

Постмодернізм сьогодні в загальному намагається виконати функцію екстеріоризації знань. За основу береться те, що людина є суб'єктивною і все залежить від інтерпретації знань. Постмодернізм кидає виклик

усталеним твердженням і методам. Класична наука вчить відкинути думки і упередження, щоб уникнути суб'єктивності і поглянути на проблему неупереджено. Але постмодерністи вважають, що це зробити неможливо, і, більш того, якщо ви спробуєте це зробити, то така спроба вже буде упередженою. Постмодернізм передбачає радикальний перегляд класичної епістемології, що несе за собою багато запитань.

Наука не стоїть на місці, а йде вперед, відповідно розширяється й методологія і, як то часто буває, до всього нового ставляться з пересторогою. Полеміка про постмодернізм почалася з моменту його виникнення і триває досі. Складність проблеми і цього феномена породжує дуже широкий спектр його оцінок – від визнання постмодернізму найактуальнішою частиною сучасної науки, до його повного неприйняття і інтерпретації як вірусу, що розкладає сучасну науку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Делез Ж., Гваттари Ф. Анти-Едип/ Ж. Делез, Ф. Гваттари. – Екатеринбург.: У-Фактория, 2008. – с. 672.
2. Деррида Ж. О грамматики/ Ж. Деррида.- М.: Ad Marginem, 2000.-с 512.
3. Долгих А. Г. Постмодернизм и наука// Вестник научных конференций – 2016. – № 4-2 (8). – с. 63-67.
4. Емелин В. А. Постмодернизм: проблемы и перспективы/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://postmodern.in.ua/?p=1184>
5. Лесевицкий А. В. Постмодерн и кризис гуманитарного сознания// Политика, государство и право – 2015. – №4 (40). – с. 30-32.
6. Лиотар Ж.-Ф. Состояние постмодерна/ Ж.-Ф. Лиотар.- Спб.: АЛІТЕЙЯ, 1998.-с. 160.
7. Маркова Л.А. Постмодернизм в науке, религии и философии// Философия науки – 2001. – №3 (11) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000704/>
8. Потапочкина А. И. Постмодернизм и наука: актуальные аспекты// NOVAINFO.RU – 2014.- №24.- с. 90-91.
9. Судас Л. Г. Постмодернизм и постнеклассическая наука/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу:URL: <http://www.chem.msu.ru/rus/teaching/sociology/7.html>
10. Marcel Kuntz. The postmodern assault on science// EMBO Rep – 2012. – №13(10).

Владика В.

Науковий керівник – проф. Алексієвцев Л. М.

ЦЕРКВА У СВІТОВІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ДУХОВНІЙ ІСТОРІЇ

«Мир находится на корабле, который разбивают волны. Разумные имеют благое беспокойство и бегут из бурлящего моря, входят в гавань — Церковь Христову — и там обретают покой» [3, с. 429].

Багато з нас звикли розуміти під словом церква – щось дуже величне. І це правильно. Але, що ж це таке? Для когось місце духовного збагачення і зближення з Богом. Для когось -- місце відмивання грошей. А є й такі, для кого церква – вселенська організація, яка керує світом.

Виникнення християнства як релігійної системи і християнської церкви як специфічного релігійного й суспільного інституту (форми організації та нормативної регуляції відносин між людьми і їхньої поведінки) звичайно пов'язується з початком нашої ери. У широкому розумінні йдеться про перші три століття існування нової релігії, її еволюції від общини сектантського типу, яка спочатку розглядалася владою як опозиційна сила, до єпископальної церкви, що згодом набула державного статусу [1, с. 26].

Богослови виділяють кілька етапів встановлення Христом Церкви. Ісус покликав до себе учнів, вибрав з-поміж них апостолів та послав їх проповідувати та нести людям «Царство Боже». Важливим етапом було встановлення таїнств, зокрема Хрещення, Причастя, Покути і Священства. Перед смертю Ісус Христос заповів своєму учневі Петру, що на ньому Він збудує «Церкву Свою» і заповів Петрові «ключі» «від Царства Небесного».

Кульмінаційним моментом християнства вважається мученицька смерть і воскресіння Христове. Християни вважають, що саме завдяки жертвенній смерті Ісуса Христа кожна людина отримала можливість спасіння, а згідно зі словами самого Ісуса «ніхто не приходять до Отця, як тільки через мене» [9, Єв.Ів.14:6]. Воскресіння Христа нерозривно пов'язується з майбутнім воскресінням мертвих, «бо як не воскреснуть мертві, то і Христос не воскрес. А як Христос не воскрес, то марна віра ваша, — ви ще у гріхах ваших» [8, 1Кор. 14:17].

Вознесіння та сходження Святого Духа є завершальним етапом творення Церкви, вважається, що з цього моменту Христос постійно діє у Церкві через Святого Духа. Першими священиками стали апостоли, яким Ісус перед вознесінням заповідав зробити учнями «всі народи, християчи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа», обіцяючи бути з ними «по всі дні аж до кінця віку». В свою чергу, апостоли надавали священницьку владу іншим, настановляли їх єпископами, заповідаючи їм наступне: «Пильнуйте себе та всієї отари, в якій Святий Дух вас поставив єпископами, щоб пасти Церкву Божу, яку власною кров'ю набув Він» [2, с. 14-17].

Перша християнська громада виникла, очевидно, в Єрусалимі – тут немає підстав заперечувати відомості, що містяться у ново заповітних канонічних Писаннях, головним чином у книзі Дій Святих Апостолів. Виникнення християнської церкви пов'язане не лише з виголошенням певної доктрини за згуртуванням групи її